

ЮВІЛЕЇ І ЮВІЛЯРІ

100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОЦ. ЛЕВА БИКОВСЬКОГО (1895-1992)

В Україні гідно вшанували пам'ять видатного організатора українського наукового життя, провідного бібліолога й дослідника української книжкової культури, одного із найближчих співробітників "Українського Історика" і члена-основника Українського Історичного Товариства.

30 травня 1995 р. в Національній Парляментській Бібліотеці України відбулися наукові читання з нагоди 100-ліття видатного науковця. Конференцію відкрив Анатоль Корнієнко, а з доповідями про життя і творчу спадщину Лева Биковського виступили: д-р Федір Погребенник, проф. Нінель Королевич, д-р Олександр Коновець, канд. філол. наук Сергій Білокінь, канд. істор. наук Галина Ковальчук, наукові співробітники бібліотеки Наталія Казакова і Валентина Коваленко. На конференції виступив проф. Микола Кікець, племінник Марії Биковської. На ювілейній конференції влаштовано було виставку праць вченого і видання, присвячені його діяльності і творчості. Дружина науковця, Марія Кікець-Биковська, допомогла зорганізувати цю виставку.

В міжнародній науковій конференції, зорганізованій Центральною Науковою Бібліотекою ім. В. І. Вернадського, що була присвячена «Бібліотечно-бібліографічним класифікаціям», одна сесія була присвячена відзначенню 100-ліття з дня народження Лева Биковського (сесія відбулася 13 жовтня 1995 р.). Доповіді виголосили акад. П. Т. Тронько, канд. філос. наук П. В. Голобуцький, канд. істор. наук Т. І. Ківшар, канд. істор. наук Б. В. Грановський, канд. істор. наук Н. М. Ольховик, наук. співроб. Н. В. Казакова, Н. Г. Солонська. Доповіді охоплювали різні аспекти життя і творчості Лева Биковського.

У короткому часі має вийти з друку з рамені Українського Історичного Товариства і Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ у Львові, фундаментальна бібліографічна праця Л. Биковського «У службах українській книжці».

Також з ініціативи Н. Казакової, головного бібліотекаря Національної Парляментської Бібліотеки України, запроєктовано обширне дослідження книгознавчої, бібліотекознавчої, мемуаристичної й іншої творчості Лева Биковського, як також його багатогранної діяльності. На керівника проєкту запрошено проф. Любомира Винара, голову УІТ, а виконавцем проєкту є бібліограф і дослідник творчості науковця — Наталя Казакова. В майбутньому заплановано зорганізувати експозицію про його життєвий і творчий шлях в Звенигородському краєзнавчому музеї, надати ім'я Левка

Биковського одній з бібліотек Черкащини і зорганізувати в 1996 році спільно з Черкаською науковою бібліотекою наукову конференцію, присвячену вченому. Президія УІТ повністю підтримує ці проєкти і, в міру можливого, допоможе в їхній реалізації.

Л. В.

ЮВІЛЕЙ МИХАЙЛА БРАЙЧЕВСЬКОГО

16 вересня 1994 року в Конференційній залі Музею історії Києва вперше відбулося вшанування ювілею видатного українського вченого зі світовим ім'ям — історика, археолога, професора, доктора історичних наук, голови Київського осередку Українського історичного товариства, співредактора журналу «Український історик» Михайла Брайчевського.

Вчені інститутів Національної академії наук України, викладачі вузів, працівники музеїв, представники міністерств і культурних товариств, краєзнавці, мистецтвознавці, письменники, редактори періодичних і наукових видань, друзі і всі, які шанували талант вченого, молодь вперше в житті ювіляра щиро і щиро вітали його з 70-ти річчям від дня народження та 50-ти річчям наукової і громадської діяльності.

Наукові інтереси ювіляра сягають найдавніших часів зародження та становлення тисячолітньої державності та культури українського народу, зокрема доби Київської середньовічної держави, а також пізніших козацьких часів. Сфера наукових інтересів і працелюбність професора вражає. Він розробив власну концепцію української історії, яку втілює у свої численні праці. Перу Брайчевського належить понад 500 наукових праць.* Патріотичним подвигом їх автора слід вважати й те, що в десятиріччя переслідування української науки і заборони української мови монографії дослідника вперше побачили світ українською мовою і лише дві з них пізніше були перекладені російською мовою.

Давній Київ для Брайчевського — це ціла історія України, її культури, ілюстрованої живими пам'ятками двотисячної історії нашої столиці.

Вагомим є також внесок Брайчевського і в ділянку інших гуманітарних наук — мистецтвознавства, літературознавства, мовознавства, архітектури.

Брайчевський — дослідник надзвичайно широкого діапазону. Йому притаманний комплексний підхід до вивчення історії, філософське осмислення подій і явищ минулого. Варто згадати, що у 1960 р. він взяв участь у конкурсі, оголошеному московським «Соцєгизом» на кращий підручник з історії філософії і його рукопис був відзначений журі.

У поневоленій советській Україні національна історична наука мала тільки кількох справжніх істориків, які принципово стояли на позиціях наукової історіографії, служили істині і непохитно відстоювали свої переконання, власні погляди, були несхильні до тимчасових кон'юктур. Таким чином вони у важкі часи переслідувань українських вчених-дослідників

* Наукові праці ювілята обговорює Ярослав Ісаєвич у його статті про М. Брайчевського, *Український Історик*, чч. 120-123, 1994, стор. 189-200.